

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

2006.gada 20.februārī

Nr. 7a

(Prot. Nr.11, 6.§)

Par tirgus dalībnieku apvienošanos

Lieta Nr.138/06/06/1

Par SIA „Hansa Pharma” un SIA „ELTA” ziņojumu par apvienošanos

Konkurences padome 20.01.2006. saņēma ziņojumu par SIA "Hansa Pharma" un SIA "ELTA" apvienošanos (turpmāk – Ziņojums). Konkurences padome, pamatojoties uz Konkurences likuma 16.panta pirmo daļu, 20.02.2006. sēdē (Prot. Nr.11, 6.§) nolēma par pilna ziņojuma iesniegšanas datumu uzskatīt 20.01.2006.

Izvērtējot Ziņojumā ietvertu un Konkurences padomes rīcībā esošo informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. SIA "Hansa Pharma" 31.03.1995. ir reģistrēta LR Komercreģistrā ar Reģ. Nr.40003252167. Tās darbības veidi saskaņā ar statūtiem ir farmaceitisko un medicīnisko preču, kosmētikas, tualetes piederumu mazumtirdzniecība, aptiekas, kurās sagatavo un izsniedz zāles, medicīnisko un ortopēdisko preču mazumtirdzniecība. 2001.gadā Tamro concerns Latvijā sāka pakalpojumu sniegšanu mazumtirdzniecībā, iegādājoties aptieku SIA "Hansa Pharma" („Ģimenes aptiekas”).

SIA „Hansa Pharma” realizē izšķirošo ietekmi vairākos meitas uzņēmumos: SIA "Evija Liepāja", SIA "Baltijas aktivitāte", SIA "Retējs 1", SIA "Gaisma- Plus", no 2005.gada SIA „Sirova”, SIA „Jūrmalas aptieka”, SIA „Rozes aptieka”, SIA „Bulduru aptieka 1”, SIA „Aromalatfarm”, SIA „RIELA”, SIA „Brasas aptieka”.

2. SIA „ELTA" 16.04.1991. ir reģistrēta LR Uzņēmumu reģistrā ar Reģ. Nr.41703000114. Tās darbības veidi saskaņā ar statūtiem ir aptiekas, kurās sagatavo un izsniedz zāles, mājāsaimniecības metālizstrādājumu, krāsu un stikla mazumtirdzniecība, mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos, kur pārsvarā ir pārtika, dzērieni vai tabaka. SIA „ELTA” ir reģistrētas divas aptieku licences Jelgavas pilsētā: aptieka „ELTA” Jelgavā, Mātera ielā 26 un aptieka „SARMA” Jelgavā, Filozofu ielā 2.

Pēc abu aptieku pārdošanas SIA „Hansa Pharma” SIA „ELTA” saglabās pārējos darbības veidus, bet komercdarbību, kas saistīta ar aptiekām un farmaceitisko un medicīnisko preču mazumtirdzniecību tajās, izbeigs.

3. Saskaņā ar 17.01.2006. noslēgto Aptieku pirkuma līgumu starp SIA “Hansa Pharma” un SIA „ELTA” (*). Pēc darījuma pabeigšanas SIA “Hansa Pharma” paredz aptiekās izmantot sev piederošo zīmolu “Ģimenes aptieka”.

Tādējādi tiek veikta apvienošanās Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punkta nozīmē, kad viens tirgus dalībnieks iegūst konkrētu daļu cita tirgus dalībnieka aktīvus vai tiesības tos izmantot.

4. Saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto: „Tirgus dalībnieku apvienošanās ir: (...) tāds stāvoklis, kad viena vai vairākas fiziskās personas, kurām jau ir izšķiroša ietekme pār vienu vai vairākiem tirgus dalībniekiem, vai viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst daļu vai visus cita tirgus dalībnieka vai citu tirgus dalībnieku aktīvus vai tiesības tos izmantot, vai tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku vai citiem tirgus dalībniekiem”.

(*). Tātad SIA „ELTA” komercdarbības aktīvu iegūšana, kas saistīta ar aptiekām un farmaceitisko un medicīnisko preču mazumtirdzniecību ir uzskatāma par apvienošanos Konkurences likuma izpratnē. Līdz ar to SIA „Hansa Pharma” un SIA „ELTA” ir uzskatāmas par apvienošanās dalībniekiem.

Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteikts, ka: „Tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei par to ziņojumu saskaņā ar šā likuma 16.pantu, ja pastāv viens no šādiem nosacījumiem:

1) apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā ir bijis ne mazāks kā 25 miljoni latu;

2) apvienošanā iesaistīto tirgus dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 40 procentus.”

Apvienošanās dalībnieku kopējo apgrozījumu nosaka saskaņā ar 26.10.2004. Ministru kabineta noteikumu Nr.897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos” IV sadaļu „Apgrozījuma aprēķināšana”.

5. Ziņojumā norādīts, ka finanšu dati par 2005.gadu vēl nav pieejami, līdz ar to Konkurences padome, izvērtējot minēto apvienošanos, ir vadījiesies no 2004.gada finanšu datiem.

Bez tam tā kā SIA „Hansa Pharma” realizē izšķirošo ietekmi vairākos uzņēmumos: SIA „Sirova”, SIA „Jūrmalas aptieka”, SIA „Rozes aptieka”, SIA „Bulduru aptieka 1”, SIA „Aromatfarm”, SIA „RIELA”, SIA „Brasas aptieka”, tikai no 2005.gada, tad aprēķinot apvienošanās dalībnieku kopējo apgrozījumu minēto sabiedrību finanšu dati netiek ņemti vērā.

Saskaņā ar augstāk minēto Ministru kabineta noteikumu 12.punktu „Ja apvienošanās notiek saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktu, iegūstot cita tirgus dalībnieka vai citu tirgus dalībnieku aktīvus (daļu vai visus) vai tiesības tos izmantot, apgrozījumu aprēķina, summējot ieguvēja neto apgrozījumu un to neto apgrozījumu, kas iegūts no šo aktīvu izmantošanas saimnieciskajā darbībā”.

SIA “Hansa Pharma” konsolidētais apgrozījums kopā ar meitas uzņēmumiem 2004.gadā bija Ls (*). SIA „ELTA” realizācijas apgrozījums aptiekās 2004.gadā bez pievienotās vērtības nodokļa (Zāļu valsts aģentūras 13.02.2006. vēstule Nr.4-4/119) bija Ls 373 226,66. Līdz ar to tiešo apvienošanās dalībnieku apgrozījums ir Ls (*).

Lai gan tiešo apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums nesasniedz 25 miljonus latu, Konkurences padome secina, ka saskaņā ar minēto Ministru kabineta noteikumu 9. un 13.punktu, ir jāņem vērā apstākļi, ka SIA "Hansa Pharma" un SIA „Tamro”, izšķirošās ietekmes rezultātā, ietilpst vienā uzņēmumu grupā. Konkurences padome ir konstatējusi, ka SIA "Hansa Pharma" ietilpst vienā grupā ar SIA "Tamro", ņemot vērā tās piederību Tamro Corporation koncernam, jo SIA "Hansa Pharma" atrodas Tamro Corporation izšķirošā ietekmē. SIA "Tamro" pilnībā pieder AS Tamro Corporation. SIA "Hansa Pharma" pieder MediNord Oy, kas ir AS Tamro Corporation piederošs uzņēmums. SIA "Hansa Pharma" saistītais uzņēmums Latvijā, ņemot vērā tā piederību Tamro uzņēmumu grupai, ir arī SIA "Tamro MedLab".

Līdz ar to, aprēķinot tirgus dalībnieku kopējo apgrozījumu, ir jāņem vērā arī SIA „Tamro” apgrozījums. SIA "Tamro" apgrozījums 2004.gadā bija Ls (*).

SIA „Tamro” un SIA „ELTA” savstarpējie darījumi 2004.gadā bija Ls (*), kas nav jāiekļauj kopējā apgrozījuma aprēķināšanā.

Tādējādi, veicot galīgo kopējā apgrozījuma aprēķināšanu, atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr.897, tas pārsniedz 25 miljonu latu robežu, kas izsauc šī ziņojuma iesniegšanas nepieciešamību Konkurences padomē (apvienošanās sakarā izpildās Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 1.punktā paredzētais kritērijs).

6. Pamatojoties uz Konkurences likuma 1.panta 5.punktu, konkrētās preces tirgus, kurš tiek ietekmēts apvienošanās sakarā, ir zāļu mazumtirdzniecības (aptieku) tirgus.

Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju SIA "Hansa Pharma" uzskata, ka konkrētais ģeogrāfiskais tirgus Konkurences likuma 1.panta 3.punkta izpratnē ir Jelgavas pilsētas teritorija.

Konkurences padome, ņemot vērā Ziņojumā sniegto informāciju un vadoties no iepriekš SIA „Hansa Pharma” izvērtētajām apvienošanās lietām, uzskata, ka ģeogrāfiskais tirgus esošajā gadījumā saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 3.punktu ir nosakāms kā Jelgavas pilsētas teritorija. Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus tiek noteikts kā Jelgavas pilsētas teritorija, ņemot vērā to, ka apvienošanās sakarā tiek iegādāti aktīvi, kuri saistīti ar to izmantošanu saimnieciskajā darbībā divās Jelgavas pilsētas aptiekās. Koncentrācijas palielināšanās process notiks Jelgavas pilsētā un šajā teritorijā piedāvājuma un pieprasījuma tendences, administratīvās un citas barjeras ir līdzīgas, kā arī konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir līdzvērtīgi visiem tirgus dalībniekiem. Konkurences padome secina, ka patērētāju rīcību, iegādājoties zāles, nosaka aptiekas pieejamības ērtums un tuvums. Zāļu iegāde notiek tajās vietās, kur norisinās patērētāju galvenās aktivitātes (mājas, darbavietas tuvums). Ir secināms, ka aizvietojamība ar citām teritorijām lielākajā gadījumā ir ierobežota.

Pamatojoties uz Konkurences likuma 1.panta 4.punktu konkrētais tirgus lietā ir zāļu mazumtirdzniecības (aptieku) tirgus Jelgavas pilsētas teritorijā.

7. Pavisam Jelgavas pilsētā pēc LR Veselības ministrijas mājas lapā www.vm.gov.lv esošās informācijas - licencēto aptieku saraksts uz 21.12.2005. bija izsniegtas licences 26 vispārēja jeb atvērta tipa aptiekām, no tām nav neviena SIA „Hansa Pharma” īpašumā esošā vispārēja jeb atvērta tipa aptieka Jelgavas pilsētā. Tā kā līdz šim SIA „Hansa Pharma” Jelgavas pilsētā nav piederējusi neviena aptieka, tad Konkurences padome secina, ka minētās apvienošanās sakarā konkurences struktūra tirgū nemainās.

Pēc apvienošanās SIA „Hansa Pharma” tirgus daļa būs 8% no konkrētā preču tirgus, tirgu rēķinot pēc aptieku skaita.

Vadoties no konkrētās lietas apstākļiem un situācijas konkrētajā tirgū, Konkurences padome secina, ka nav nepieciešama konkrētā tirgus daļas aprēķināšana pēc zāļu realizācijas latos un vienībās, jo minētā darījuma rezultātā neradīsies un nenostiprināsies dominējošais stāvoklis, kā arī būtiski nesamazināsies konkurence konkrētajā tirgū.

8. Apvienošanās mērķis ir stiprināt SIA "Hansa Pharma" kā Tamro grupas uzņēmuma konkurētspēju farmācijas produktu mazumtirdzniecībā, kurā vērojama spēcīga konkurence sakarā ar aptieku grupēšanos pēc kopējo zīmolu vai komandītsabiedrību pazīmēm. Pēc apvienošanās SIA "Hansa Pharma" tirgus daļa Jelgavas pilsētas teritorijā *zāļu mazumtirdzniecības (aptieku) tirgū* nepārsniegs 8%, rēķinot tirgu pēc aptieku skaita.

Izvērtējot Ziņojumā un Konkurences padomes rīcībā esošo informāciju, Konkurences padome secina, ka pēc apvienošanās SIA „Hansa Pharma” neradīsies un nenostiprināsies dominējošais stāvoklis konkrētajā tirgū, kā arī netiks būtiski samazināta konkurence zāļu mazumtirdzniecības (aptieku) tirgū Jelgavas pilsētā.

Ņemot vērā minēto un Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 16.panta ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

Atļaut apvienošanos, kas paredzēta SIA „Hansa Pharma”, iegūstot daļu SIA „ELTA” aktīvus vai tiesības tos izmantot, saistībā ar divu aptieku (aptieka „ELTA” un aptieka „SARMA”) komercdarbību Jelgavas pilsētā.

Konkurences padomes lēmumu saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja v.i.

T. Jefremova